

HONVÉD.

Megjelenik e' lap vasárnapot kivéve minden este, féliven. Tartalmát teszik a' főhadivezérség hivatalos közleményei, iránycikkek, bel- és külföldi hírek.
Hirdetmények a' szokott díjért vétetnek fel.

HIVATALOS ROVAT.

Klapka ezredes

előörsi csatája Kompoltnál febr. 18-án.

Klapka ezredes mező-kövesdi főhadiszállásán megtudván, hogy azon ellenséges seregek, mely legújabb időkben Pestről Gyöngyösre érkezett, két század gróf Auersperg nevű vasasokból álló előcsapata Kompolton tanyáz, azt febr. 18-án reggeli órákban megrohantatá.

A' terv kivitelét a' derék Dessewffy Aristid ezredesre bízta, ki is a' megrohanást 5¼ óraker reggel négy gyöngye huszár századdal oly vitézség- s ügyességgel vezérelte, hogy az ellenség tökéletesen meglepetve, rövid, de kemény csatázás után, többet 50 halottnál a' csatatéren hagyván, szétverve és rendetlenül megfutamodott, zsákmányul hagyva vitéz huszárainknak 35 foglyot lovastól együtt, az osztály zászlójának szalagját, a' tisztek vezeték lovait és podgyászait, sok ruha és fegyvereket 's köztük az ellenség parancsnokának gróf Coudenhoven-nek kardját és sisakját. A' foglyok közt van egy főtiszt és egy főorvos.

Csak a' sötétség menté meg az ellenséget a' tökéletes megsemmisítéstől.

E' fényes haditett sikere, különösen a' vezér Dessewffy ezredesnek és Ujj 8-ik huszár ezredbeli századosnak, kik példás vitézségük és bátorságuk által lelkesíték vitéz huszárainkat, ugy szinte gr. Wartensleben Ágoston nemzetőri őrnagynak tulajdonítható, ki bátorsága és táj ismerete által ezen rohanást tökéletesíté.

Klapka ezredes és sereg parancsnok különös elismeréssel hozza nyilvánosság eleibe az ezen csatában részt vett huszár osztályok derék vitézeit általában: nevezetesen az első huszár ezred két századát, a' Lehel huszárok egy századát és különösen a' 8-ik huszár ezredbeli századot; ugy szinte ezen csapatok vitéz tiszteit.

Részünkről a' veszteség, két könyű és két

nehezen sebesült közvitéz. Debreczen, febr. 20-án 1849. A' honvédelmi bizottmány nevében.

Kossuth Lajos, elnök.

Nem hivatalos rész.

Kraszna, febr. 16. Mit csinálnak Krasznában? Toborzanak, hogy hét országra szól. Mire? a' szabad csapatra. Hányan? Hárman, mint megkívánja az 1848. 15. martius előtti polgári osztályzat. A parte magnatum b. Bánffy Elek, a parte nobilium et judlium Jakab István, a parte subjugatae civitatis Nagy István. Igen természetes, hogy a' három közül a' polgári kezdette meg előbb a' toborzást, ez is állott a' zászlóaljhoz legelőbb és pedig engedelmet kérek, mert nem a' krasznai szabad csapathoz, arról már desperaltunk amugy táblabirói modorban, hogy nem fog lenni, hanem a' bibarihoz; hát pedig csak azt várták, hogy a' menjen ki a' megyéből és lön a' más két toborzó csapat vezérnek nagy öröme a' szaporodó szabad csapatban. Igen természetes, hogy a' sem fogja egyik is alárendelni egymásnak magát, magában pedig kevés levén, újra csatlakozni fog talán -- a' bi- a' közép- a' kolozs. vagy az ott-hon maradókhoz; de hiszen az semmi, maradunk a' kik voltunk: alázatos szolgálai.

Mit csinálnak még Krasznában? húsulnak. Miért? feljött napja 16-ik februariusnak. És mi lehet bánatos e' napon? lement a' 3 pengős 2 pengős 1 pengős és 30 kros élelmi kormánybiztosoknak az ő napja és többé vagy is tovább nem huzhatják a' hivatali és biztosi fizetéseket 's procenteket egyszersmind! és ezen komor arcok közt legszánakozásra méltóbbak a' falusi jegyzők, kikkel a dato november usque ad febr. 16 szakmányaiba alkudtak meg, persze az előljáró hivatalbeli biztos urak 60 frt. váltóban 's így a' 30 p. krból is naponként sok elmaradt. Be jó, hogy élelmi biztos nem valék, most megcsábulnék bánatomban.

Mit csinálnak még Krasznában? Adóztatják a' polgárságot; egyre másra minden ház egy pen-

gő forint (még sincs pénz) még más adó kulcsot ki nem találtunk. Majd kitalálja Kossuth, elég szépe ez van; egyébire ugy sincs semmi gondja?

Mit csinálnak még? Fontoiva haladnak az az semmit sem csinálnak. Vagy igen: passualnak per 20 kr. pp. Nyomatott passusunk ugyan nincs, ezt pénzért adják az alispánnak is, megírják a megye irnokai, fiatalok csupa gyakorlatból, aláírják az alispányok a többi aztán magától megy.

Mit csinálnak még? Minthogy az executiva in judicialibus megszűnt a sz. birák hatósága lenni, sok vármegye hirü cseadőrbiztosunk a legénységgel czirkál, igazságot tenni a megyében 's fizeteti magát a hogy tetszik. Nekem nem tetszik, ki bánja még?

Mit csinálnak még? Tudós arczokat és nagy képeket, mellyekkel ha Kossuth, vagy Dembinszki közelebről pedig Bem birna, távol legyen hogy azt mondaná valaki, o quanta species, hanem tökéletesen hinnék, hogy az ellenség meg lesz verve.

Mit csinálnak még? Nem tudom, de nagy csuda, ha nem szaladnak, ha megtudták a beszercei mozgalmakat.

A' kik pedig a' fennebbieket nem csinálják, azok, azok az én lelkibarátaim; jelentsék magokat nálam, mindjárt per te 's tu leszek velek 's együtt üríték velek poharat a' piskii hőseért és a' magyar szabadságért.

Majd megírom önnek azt is, mit nem csinálnak Krasznában. r. l.

— — —

Szeged, febr. 13.

A' szép Torontál megye kantán földét a' rabló serviánok, a' vad rácz csordával, katonaságunk kivonulása után minden elleatállás nélkül megszállották egész Szőregig, mely helység Szeged várossától csak félóra távolságra esik. Febr. 10-én délutáni 1/2 4 óra tájban Szeged városát, mely eddig minden csata zajtól ment vala, ágyu dörgés riasztotta fel. Nyolcz nap óta Szőregen tanyázott előrseink, kik több század nemzetőrből és egy század honvédből állottak, Szentiván és Gyula felől tudult ellenséges rabló ráczok és serviánok által 8 ágyuval körülvéttettek; a' mi erőnk ágyu nélkül nem lévén képesek a' rablók roppant tömegének ellentállani a' marosfelé szorultak, hol is gyenge jegen a' legnagyobb élet veszély közt kelhettek át. Számosan elmaradtak közülök de a' gondviselés kiszabadította őket. Más nap csendesen voltunk semmi ellenséges jelek nem mutatkozván déli 11 óráig, de nem sokára a' rabló csapat 8 ágyuval Ujszeged alá behúzódott és Szeged városát ágyuzni kezdé. Ezt csupán rémitéskép azon oknál fogva kísérték meg, hogy Szőregnél második szenttamási sánczokat készít-

hessenek; de erre a' mi sergünk is ügyesen vissza felelt, különösen honvédtüzéreink egy ágyuokat csak hamar haszonvehetetlenné tették. Az első ágyu szóra a' népnek ezrei felfegyverkezve szállongtak az utzákon 's a' tiszapartját a' város hosszán a' katonasággal elfoglalták; más fél óráig felelgettünk egymásnak ágyukkal míg e' közben számos rabló serviánok a' tiszatulsó partjára Ujszegeden kiállottak 's ugy lődöztek át. Ez jó ideig viszonzottatott. A' rablók más része a' vedresházi erdőnek vonult a' Szegedre leendő áttörést megkísértendő, de látván ott az ellene felállított erőt megfutott. E' közben a' hidfőnél és sóháznál állott harczszomjas embereink a' hosszas tétlenséget meg unták, soraikból kibontakozott nemzetőrök a' tiszajegének élet halál veszély közt neki mentek 's a' tiszapartjain nyomuló vakmerő serviánokat csak nem pusztá kézzel megszalasztották. A' rablók egy része a' házakból, padlásokból, ölfarakás mellől lőtt embereinkre de onnan is kiszorított és leöletett. A' hid rögtöni elnem készülhetése miatt a' kompon a' katonaság az ütközet alkalmával gyorsan át nem szállíthatott, de még is harczedzett ferdinánd huszárjaink a' vadrácz csordától elhajtott sertéseket vissza hajtották. Az ellenség vesztesége két zászló, 70 halott mind servián, több ló, számos fegyver. Részünkről elesett kettő, megsebesült 1. Szeged népe megmutatta tehát ez alkalommal minden buzdítás nélkül, hogy a' megtámadó gaz néptől gyáván meg nem fut 's nem is fog futni soha, bar nagyobb része még ágyuszót ez életben nem hallott, 's semmiféle gaz lelkü rémitőktől nem hagyja magát gyáván földönfutóvá tétetni, mert Szeged városa lelkes népe kész tömegestől felkelni, hogy életre és halálra megküzdjön a' haza ellenségével. A' napokban fölkerkedett az egész nemzetország, 's elhatározta hogy a' ki harczolni vonakodnék a' hazáért az életével lakoljon. Így történt hogy a' napokban egy vonakodó óhitű nemzetört, ki főnökének parancsát makacsul megvetvén társait követni nem akarta, tulajdon nemzetör társai kivégezték.

Febr. 12-kén a' szegedi harczszomjas népet torontál és bárs megyebeli menekültekkel együtt, gr. Hadik Gusztáv fővezér az előbbi napon vívott csatájára vezette, hol megelégedését nyilvánítván a' nagyszámmal öszszesereglett néphangulatával, megígéré, hogy alkalmat adand vitézsége kitüntetésére. Febr. 13-án az első riadora telve volt a' városi nagy tér felfegyverzett néppel, ostromlásul Szőreg vala kitűzve. A' nép, mint már némileg csatákban edzett harczfiak, bátran nyomult ágyuink után mindenüt, egész a' falu alá hol a' serviánok által két nap alatt rögtönözött sánczokból elég hevesen fogadtattunk, de honvéd tüzéreink jól irányzott lövései félóra mulva a' legnagyobb rémulésbe és rendetlenségbe hozák a' rab-

ló csordát úgy annyira, hogy kétségbeesésök közben gyujtogatni kezdték a' magyar rész lakait miglen derék Váza ezredbeli vitézeink, daczolva golyók záporával a' sánczra rohantak 's az onnan kiűzött ellenséget, a' vérszemre kapó néppel Bébfelé riaszták, egy részét pedig a' vitéz huszárók 's honvédtüzéréink ágyuinkal üzték. És e' dicső csata után Szőreg, mely nem megvetendő állomása leendett a' gazoknak, mindenéből kipusztitva lángok martalékává lett, mintegy 700 főnyi fogva tartott magyar lakosság hálás könnyűkkel áldja a' sikerült harcz probát. Nyereményünk ez alkalommal, ide nem számítva hogy Szőreg egy hasznos pont városunk megvédésére, egy 6 fontos ujjonán készült ágyu, két munitios kocsi, számos ágyu és puska töltények, több illir zászló, ugy szintén temérdek juhnyáj, sertés, marha, ló, kotsi, és számos lőfegyver. Halottunk száma 12 sebesültünk 9. Az ellenség halottja 300-at meghaladja, sebesültjeit hitelesen nem tudhatjuk mivel jobbadán magokkal vitték.

Azért tehát talpon legyünk! csak összetartás és egység legyen közöttünk, az isten segítségével visszaverünk minden gaz megtámadást, mert a' tiszavidéke általjában jól érez a' haza iránt! Éljen a' magyar!!!

Farkas Mihály.

Vegyes hírek.

— Örömmel irhatjuk, hogy a' lapunk tegnapi számában megjelent hazafias szózatnak már lett az az eredménye, miszerint a' sófalvi ev. ref. egyházközönségnek, egy újra öntetési czélből ide Kolozsvárra szállított 130 font súlyu harangját, a' nevezett egyház-közönség nevében Zsombori János főgondnok és Székely Elek polgártársaink ágyu-anyagul az álladalomnak felajánlották. Midőn e' nemes tettért hálát szavazunk, egyszersmind azon reményünket nyilvánítjuk, miszerint legközelebbi alkalommal Kolozsvár sok mászsás harangjairól tehetünk hasonló jelentést.

— Rajka erőművésznök azt nyilvánította, mikép öntés, furrás, fölszerelés mind itt helytt és hamar megtörténhetik. Csak rajta hát uraim: le a' zokkal a' harangokkal. Rendeltetésük azután is a' lesz, a' mi volt: isten igéjének diadalát hirdetni.

— Debreczenben, a' Közlöny szerint, legközelebbiről azon hír keringett, hogy Schlicknek bekerített tábora ujlag keményen megveretett.

— E' hó 17-én érkezett Debreczenbe a' Hunyadiak zászlóalja, két nap mulva Erdélybe indulandó.

Védelmi szózatok ártatlanul megtámadott igaz ügyben. Honvéd 47-ik számában m. vásárhelyi hírek ala, az etédi t. ref. lelkész urról oly czikk tétetett bé, mellyre nézve, felszólításom következtében, addig is mig a' lelkész ur magát igazolandja, lelkiismeretesen nyilvánítom, hogy az irt lelkész ur elleni vád épen azon oldalról vétetett, mellyről vádlást nem érdemel; mert mint vele régebb huzomos ideig szomszédságban lakó 's hivatali körömnél fogva is házánál többször megfordulva, nem azt tapasztaltam, hogy valaha kenyerét valakitől megtagadta volna, sőt igen nyilt házat tartott, mindenkit magyar vendégszeretettel szivesen látott és számtalan betegeket ingyen gyógyított; az Etéden felállított kisdedovódának létesítésekor buzdító szónoklatokat tartott. Febr. 22-kén 1849.

Pálfi Elek.

Etédi ekklesiánk lelkészére nézve én is megjegyzem, hogy lelkészi hivatalát véve soha ellene előmbé semmi panasz nem emeltetett, hogy pedig nemcsak ekklesiájában, hanem a' körül levő vidékben is a' szegény betegeket ingyen szokta ápolni és általjában emberszeretetéről mindenkor ismeretes volt jó lélekkel állitom. Kolozsváron, februar 22-dikén 1849.

Antal János,
reformatus püspök.

Galyasi álnév fedí azon torzképet, melly az etédi ref. papot, a' Honvéd 47-dik számában, bősztura dühösen kitarott kerjain, vérszomjas kebellet honárulási tényekkel gyanusitva mutatja elé. El kell jöni a' pillanatnak, mellyben az álarcznak le kell esni, mellyben igazolásnak és gyanusítóval illő számolásnak kell történni, mert a' gyanusítás fontossága megkívánja, mert a' gyanusított személy ismeretes lovagiassága kezeskednek róla. Addig is a' közvélemény megnyugtatóására legyen figyelmeztetésül elégséges, hogy a' gyanusító czélzatainak meynyibení tisztasága, egyszerre kellő alakjában áll elé, ha fontolóra vétetik, a' political viszonyok bonyolódott és viharos jelen állapota, ellenséges remítő dulások félelme és az, hogy a' gyanusított személy, political bármelly állástól és megbizástól ment olyan magán egyén, ki honárulási tényt éppen azért sem követhetett el, mivel gyanusító maga is ily viszonyba eső tényit semmit sem, hanem csak is polgári egyszerű véleményt és tetteket hoz fel gyanusításul; azonban a' vidék lakossága, e' hon értelmesebjei nagy része előtt a' gyanusított általánosán szabadelvű gondolkozásáról és magyar érzelmeiről, közügy aránti lelkesültségéről, nyiltkeblü vendégszeretetéről, a' szükölködők és betegek ingyen ápolásáról menynyire ismeretes, tanusiják a' köztudat és a' róla ezen tulajdonait tanusító és fennebbiekben eléterjesztett adatok. Melly körülmények a' magok öszsze

függésökben bizonyossá teszik azt, hogy a' gyanusító által közlöttek azon színben és alakban 's valóság szerint, a' mint eléadattak nem történhetek. Következéleg valamint bizonyos, hogy a' nemes tettek gyakorlatában és magyar érzelemben méltatlanul gyanusított személyt, e' honnak állásoknál fogva nállánál csak kitünőbb polczon álló férfiak és csak fontos hivatásoknál fogva multhatják feljül, hason állásu egyszerű polgárok kevesen versenyezhetnek vele, úgy kitünik az, hogy lehetnek vélemények, mellyek a' haza és magyar ügy mi-kénti felvirágoztatása utja és modora felett ez hazában is egymástól különböznek, de az egyéni egyszerű polgári véleményt, boszus gyanításból elferdíteni és koholt eléadással honárulási színbe öltöztetni igen helytelen, és gyanusító a' gyanusított ellen kiadott közleményében nyilván való jeleit adta, hogy keblében aljas ösztönök lappanganak és a' tetteket helyesen megmérni nem képes. A' vádlott nemes lelkü nevének egész év alatt terhes betegségben sinlése miatt talán kevésbé vendéghelhetésből igen nagy boszúra vett ürügyet, de az eféle bujtogatás megvetést érdemel.

Több ismerősök.

KÜLFÖLD.

Némethon. Frankfurt. A' nemzeti gyűlés jan. 19-ki ülésében a' birodalmi főnök fölötti tanácskozás folytattatott és bevégeztetett. A' szavazás következőleg ment:

Rothenhaus indítványa két személyből álló directoriumra 361 szavazattal 97 ellen megbukott.

A' kevessebség egyik indítványa öt személyből álló directoriumra 377 szavazattal 86 ellen megbukott.

A' kevessebség más indítványa: „a' birodalmi legfőbb hatalom egy birodalmi főnökre bízatik, választó minden német“ 339 szavazattal 122 ellen megbukott.

Ellenben az alkotm. bizottmány indítványa: „1. §. A' birodalmi főnökség méltósága az uralkodó német fejedelmek egyikére bízatik.“ 258 szavazattal 211 ellen, tehát 47 szótöbbséggel elfogadtatott.

Camphausen — mint beszélük — visszatért Berlinből 's nyilatkozta; Egészen szükségtelen hogy a' nemzetgyűlés a' birodalmi főnökség kérdésével tovább is foglalkozzék, mivel ezt Ausztria, Porosz és Szászország már egy más közt eldöndötték.

Ausztriának Némethonhozi viszonya még nincs elhatározva. Három napig, a' birod. ministeriumnak

dec 18-án kelt indítványa nyomán folyt tanácskozás után 261 szavazattal 227 ellen meghatározatott: Adassék a' ministeriumnak fölhatalmazás, hogy annak idejében és annak módja szerént alkudozásba léphessen az ausztriai császári biródalom kormányával, a' középponti hatalom nevében, Ausztriának Némethonhozi viszonya fölött.

Szavazás előtt Ausztria 50 követi következő óvást nyújtottak be: Ausztria összes követi kinyilatkoztatják ezennel egész Némethon előtt, hogy a' német nemzetgyűlés minden olyan határozata ellen, melly szerint Német-Ausztria a' német szövetséges statusokból kizáratnék, ünnepélyesen óvást tesznek; kinyilatkoztatják, hogy a' német nemzetgyűlés semmi határozata nem birandja őket arra, hogy belölle kiváljanak; hogy a' német nép által számukra jelölt helyen állandóan megmaradnak 's azt csak választóik meghagyásából hagyják el, vagy az erőszak előtt hátrálnak. Kinyilatkoztatják végre, hogy a' német nemzetgyűlés abbéli hatalmát, miszerint Némethont föloszthassák, soha és semmikép meg nem ismerik 's minden hasonló fölosztás ellen hasonlóképp óvást tesznek.

Szavazás után a' kevessebség számos nem ausztriai követitől olvastatott föl egy óvás, melly Némethonnak bár minemü átjátszása ellen a' Habsburgok és Hohenzollernek kezeibe tiltakozik.

Eladó lovak.

(1) Egy pár hámas ló jutányos áron eladó. Értekezhetni e' lap szerkesztőségével. (3)

Eladó lószekér.

(1) Egy vastengelyű, fedeles, csaknem új utazólószekér eladó. Ez iránt is a' Honvéd szerkesztőségével értekezhetni. (3)

(2) Dobokamegyében sz. Gotthárd, Pujon és sz. Egyed helységekbeni jószága G. Wass Györgynének a' közeledő Sz. györgy naptól számítva több évekre haszonbérbe adatik. Bővebb értesítést ad e' jelen lap szerkesztősége. (3)

(2) Maros Bogáton gr. Gyulai Lajos jószága a' közeledő Sz. györgy naptól számítva több évekre haszonbérbe adatik. Bővebb értesítést ad jelen lap szerkesztősége. (3)

(2) Gróf Bethlen Ferencz belső farkasutczai, 79 szám alatti házána, veder számmal eladó, 1834-beli finom borról értekezhetni. (3)

(2) Egy e' város közelében lévő kert vagy szőlő kerestetik, a' kinek eladó volna jelentse magát e' Honvéd szerkesztőségénél. (3)